Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De q[uod]da[m] mo[do] redde[n]di rem aliena[m]. ca. v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

erant ſua. q꞉ cū occideret ꝑmogenita egypti pepcit ꝑmogenitis eoꝝ reſeruās ea ſibi Deinceps tñ ꝓpter idipm oīa ꝑmogenita eoꝝ ſanctificauit ſibi in ꝑpetuū. et maxime q꞉ primitie q̄rumlibet fructuū debētur dño. Pro his ergo ꝑmogenitis q̄ tūc habebāt tulit ſibi tribū leui ⁊ iumēta eoꝝ. et popul⁹ ꝑmogenita illa habuit pro leuitis et iumentis eoꝝ. Et ne duodenarius numer⁹ tribuū minueretur: tribū manaſſe quaſi ꝓ leuitis inſtituit effraim ꝓ o ꝑ ioſeph

Ne āt maioꝛ videretur numer⁹ leuitarū q̄ꝫ ꝑmogenitoꝛuꝫ. et ita iniqua eſſet ꝯmutatio. ait domin⁹ ad moyſen. Numera filios leui maſculos ab vno menſe ⁊ ſupra. et cū numerati eſſent: inuēti ſūt. xxij. milia. Nota tñ q꞉ ſi diligēter attēdas i libro numeroꝝ numerū eoꝝ ꝑ familias inuenies. xxij. milia et trecentos. Dicit hebre⁹. q꞉. ccc. erant i eis ꝑmogeniti: ⁊ ita iā erāt dñi. Iteꝝ ait dñs ad moyſen Numera ꝑmogēitos maſculos a menſe vno ⁊ ſupra Et inuenti ſunt. xxij mi. cc. lxxiij. Tulit āt moyſes i ꝑcio. cc. lxxiij. q̄ ſuperāt ꝑ ſingula capita q̄nqꝫ ſiclos ad menſurā ſanctuarij et dedit eos aaron ⁊ filijs ſuis iuxtā verbum dñi.

Jacob ei in bñdictione filioꝝ ſuoꝝ ꝓmiſerat filijs ioſeph. ꝙ vterqꝫ facturus eſſet tribum.

Ne ergo dānoſa eſſꝫ illa ꝯmutatio dño ſi nō reſtauraret̃ ei ꝓ ꝑmogenitꝭ qđ deerat in leuitꝭ. recepit ꝓ q̄libet ꝑmogenito q̄nqꝫ ſiclos argēteos.

De etate miniſtrantiū in tabernaculo ⁊ de differentia miniſtroꝝ.

Capitulum. IIII.

Teruꝫqꝫ ait dominus ad moyſen Numera leuitas a. xxx. anno vſqꝫ ad. l. vt ſuiāt mihi in duobꝫ. hi in tabernaculo portādo et collocando, ſenes emeriti i ꝯuādo. Et cū numerati eēnt. inuēti ſūt viij. milia. d. lxxx. lxxx tñ dicūt. a. xxv. anno quē numerū annoꝝ in ordinatiōe ſacerdotū ⁊ nos obſeruamus. Iſti deferebāt tabernaculuꝫ in hūc modū. q꞉ nō licebat ea q̄ erāt vltra velū nuda videri. ideo ꝑmo intrabāt ſacerdotes et inuoluebāt arcā ꝓpitiatoriū ⁊ cherubin Prius vero velū qđ añ pendebat. ⁊ poſt palliū hyacintinū et candelabꝝ aureū. altare ⁊ menſam cū vtenſilibꝫ ſuis pallijs inuoluebant. Tūc intrātes caathite ꝓprijs humerꝭ oīa hec īuoluta deferebāt. Similiter ⁊ altare holocauſti cū vtenſilibꝫ ſuis vt quibuſdā videt̃. Gerſonite vt breuiter dicam⁹: deponētes tectum tabernaculi: mollia ferebant in curribꝫ ſcꝫ cortinas. ſaga. pelles rubꝛicatas ⁊ hyacintinas. tentoriū qđ erat añ tabernaculuꝫ. cortinas qꝫ atrij. ⁊ funes ⁊ vaſa miſterij q̄ ad altare eneū ꝑtinebāt. De altari holocauſti tacet liber a q̄ ferebat̃. Pōt tñ dici: q꞉ vaſa ei⁹ ferebāt gerſonite: vt i libro hꝫ. Ipꝫ altare caathite ꝓprijs hūerꝭ ferebant. Merarite ꝓ o vt breuit̃ dicam⁹ oīa tabnaculi ⁊ atrij que dura erāt. tabulas. baſes. vectes. columnas. paxillos. et ea ferebāt curribus Emeriti leuite nō ſeruiebāt ſic in ope. ſed poſito tabernaculo ſedebāt cuſtodes.

Oēs. a. xxx. āno vſqꝫ ad. l. portabāt tabernaculum. ⁊ collocabant ea q̄ attinebant At q̄ erāt ſuꝑ. l. emeriti dicebant̃.

Sꝫ q꞉ ibi. ſꝫ ⁊ altare mundabāt cinere dꝫ q꞉ caathite portabāt altare hūeris ⁊ vaſa eius. Pōt dici poti⁹ ꝙ gerſonite ferebant vaſa miſterij altaris nō altaris vaſa. Aliq̄ forte in q̄bꝫ ponebāt ea q̄ portabāt ꝑtinētia ad altare. ⁊ illa vaſa ponebāt̃ ſuꝑ curr⁹

De quodam modo reddendi rem alienā.

Capitulum. V.

Hinc precepit dñs eijci ꝑ manus ſacerdotū a caſtrꝭ leproſos ⁊ ſemine fluētes ⁊ factū eſt ita. Addidit qꝫ dñs de redditiōe aliene rei vt fieret cū q̄nta ꝑte capitꝭ. Sꝫ q꞉ in exodo videt̃ dicere ꝯtrariū. ſcꝫ vt in quadrupluꝫ redderetur Ideo hucuſqꝫ diſtulim⁹ vt hic ſolueremus. Et dicimus: q꞉ aliene rei poſſeſſio aliq̄ñ fiebat ex īduſtria furto vel rapina. aliq̄ñ fiebat ꝑ negligentiā. aliq̄ñ ignorāter. De re ſublata ſcienter in exodo dicitur ꝙ reſtituatur i quadruplum ſi perierat res: ꝙ ſi extabat in dupluꝫ. Si ibi le

Cū q̄nta capitis reddebat̃ illa res q̄ reddebat̃ cū quinta ꝑte ꝑcij eiuſdem.

Quia ꝑſumit̃ res extata ad reſtituenduꝫ ꝯſeruata

gis.v.boues ꝑ vna alia ē trāſlatio ſm quoſ
dam.ꝛ ꝙ in quadruplū veri⁹ dicat̄: ex ṽbis
Zachei ꝓbat̄. De ſublata ꝑ ignorantiā agit
hic vt reddat̄ caput ꝛ q̄nta ps deſup. vel de
re furtiua ſi penit⁹ latet: ꝛ fur penitēs ſponte
ꝯfitet̄ ꝛ reddit. Si ṽo nō eſſꝫ q̄ reciperet redde
retur dn̄o: ꝛ eſſet ſacerdotis. Pro pctō vero
furti vel negligētie fiebat aliq̄ oblatio ſm q̄
titatē rei. Joſeph⁹ dic̄ aurū ꝛ argentū reddi
in duplū. iumēta in q̄druplū. ſolū bouē ī q̄n
tuplū. q2 q̄nto poſſidet̄ ceteris vtilius: tāto
amittit̄ damnoſius.

De iudicio zelotypie. Capitulū. VI.

Addidit quoqꝫ

a dn̄s de lege zelotypie. zel⁹ ꝓprie
dr̄ amor viri ī vxorē: ꝑ q̄ ſuſtine-
re nō pōt vt alij miſceat̄. Vn̄ vir dr̄ zelotes.
zelotypia ṽo qn̄qꝫ dr̄ mechia ꝛ zelotyp⁹ ad-
ulter Solet ḡ zelotypia dici ſola ſuſpitio ad
ulterij. ō q̄ legit̄ h̄ ad hūc modū. Si ſpūs ze
lotypie ꝯcitauerit virū ꝯtra vxorē ſuā q̄ pol
luta eſt. ſed ꝓbari nō pōt: vel q̄ falſa ſuſpitio
ne īpetit̄ adducet eā ad ſacerdotē. ꝛ offeret
pro ea aſſariū farine hordeacee qd̄ ē decima
pars ſati. nō fūdet oleū: nec thus imponet.
Sacerdos aūt ſtatuet eam corā dn̄o. ꝛ po-
net in manibꝫ eius in vaſe fictili aq̄s viuas ꝛ
oblationē farine. pugillū cui⁹ ꝛ thus incēdet
ſup altare: ꝛ mittet in aquā pauxillum pul-
ueris de pauimento tabernaculi. ꝛ nudabit
caput eius. ſcribetqꝫ in mēbrana. vt dicit Jo
ſephus. dei vocabulum. ſ. tetragrāmaton.
Facietqꝫ eā iurare ꝙ nil viro ſuo nocuerit ī
his q̄ ſibi obijciunt̄. Q ſi h̄ viro ſuo nō ſuffi
ciet: ſb̄det ſacerdos maledictōes etiā ſcptas
in mēbrana ꝛ dicet. Si nō es polluta dſerto
viri thoro. nō te noceāt aque iſte amariſſime
Si aūt declinaſti a viro īgrediant̄ aque ma
ledicte ventrē tuū. ꝛ ipm tumeſcere faciant ꝛ
putreſcat femur tuū dextrū. Et dicet mlier
Amen amen. Et delebit ſacerdos omnē mē
brane ſcripturā in aquis: ꝛ dabit ei bibere ꝛ
tūc ſacerdos tollet de manu eius ſacrificiū
zelotypie. ꝛ eleuabit illud coram domino: et
ponet ſup altare. Q ſi rea erit adulterij mlier
putreſcet femur ei⁹. ꝛ vter⁹ tumebit in hydro
piſim. nō tamē ſtati. ſꝫ vſqꝫ ad decē mēſes Q
ſi nō polluta erit inoxia erit ei aq̄. imo ſepe
ꝯcipiet et pariet maſculū menſe decimo. He
aque dicebant̄ ſancte ꝓpt̄ nomē dn̄i dilutū ī
eis. et dicebant̄ maledicte ꝓpter maledicta cō
geſta in eis. et amariſſime ꝓpter effectum qui
quādoqꝫ ſequebat̄. Hec aūt lex introducta
fuit ad duritiam cordis eorū ſicut ꝑmiſſus
eſt libellus repudij. quia prompti erāt ad ef
fundendū ſanguinem.

De ſanctimonia nazareoꝝ.
Capitulum. XVII.

Locutus eſt do-

l minus ad moyſen d̄ lege nazareo
rū. Nazareus ſonat ſctūs. vel flo-
rēs. vl̄ germinās Dicebant̄qꝫ nazarei q̄dā q̄
ex voto obligabāt ſe ſanctimonie vſqꝫ ad cer
tū tp̄s. vl̄ iugit̄ vt ſamuel: ꝛ ꝯſecrabāt ſe dn̄o
ꝛ q̄ſi ſepabant̄ a cōi vita hoīm. ſicut q̄s mō
ꝑ annū vel duos ex voto ſeruit in hoſpitali
hieruſalē. Sanctitatꝫ eoꝝ lex fuit hec. Omī
tp̄e ſepatiōis ſue nouacula n̄ trāſibat ſup ca
put ei⁹. Vn̄ forte q̄dā pingunt aplos ꝛ chri
ſtum crinitos: non in re ſed ꝓ ſanctitate. Ni-
hil qd̄ inebriare poterat bibebāt. nō edebāt
aliq̄d quod eſſet ex vinea ab vua paſſa vſqꝫ
ad acinum. ad nul-
lum mortuum ingre
diebant̄. Q ſi mortu
us eſſet ſubito q̄ſpiā
corā eo polluebatur
caput ꝯſecratōis ſue
et ilico radebat ca-

id eſt immatura que
ante maturitatē col-
lecta ſeruatur et tan-
dem miſſa in aquam
groſſeſcit.

put ſuū. ꝛ rurſum die ſeptimo offerebat par
turturū aut duos pullos columbarū. quoꝝ
vnū ſacerdos faciebat ꝓ pctō: alterū in ho
locauſtū. dieſqꝫ q̄s fecerat ꝑ infectis erāt. et
voti ſui ſanctimoniā iterū incipiebat. Forte
nō ꝓ q̄libet mortuo: ſed ꝓ occiſo corā eo pol
luebatur q̄cquid fecit ꝓpter ſanctimoniā. Cō
pletis aūt diebꝫ voti ſui offerebat agnū anni
culum in holocauſtū. ouem anniculā ꝓ pec-
cato. arietē hoſtiā pacificā. Et nota cum ita
ſimpliciter ponit̄ aries ꝙ hebre⁹ dicit ad mi
nus duoꝝ annoꝝ eū debere eſſe. Caniſtrum
q̄ꝫ diuerſoꝝ panū azymoꝝ: except̄ his que
ſponte offerebat iuxta ꝑfectionē ſanctitatis
ſue. q̄ oblatio dicebat̄ corban. i. mun⁹. Et of
ferebat mulier. xxx. ſiclos ſi poterat. vir. l. ſin
aūt: ad arbitriū ſacerdotis paup offerebat.
Cūqꝫ imolauerat hoſtias ſacerdos ritu ſuo
reddebat̄ nazare⁹ ad oſtiū tabernaculi: pone
batqꝫ ſacerdos crimē ei⁹ ī ignē ſacrificij ꝛ ſic
ad cōem hoīm vitā redire poterat.